



Työ- ja elinkeinoministeriö
kirjaamo@tem.fi

TEM/2072/03.01.01/2017

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi työttömyysturvalain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta

1. Lausuntopyyntö

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Finanssivalvonnalta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi työttömyysturvalain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta.

2. Finanssivalvonnan lausunto

Finanssivalvonta lausuu asiasta siltä osin kuin se suoranaisesti koskee sen valvonnassa olevia työttömyyskassoja.

Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi työttömyysturvalain 2 lukuun uusi 10 a § koskien lyhytkestoisia opintoja. Työnhakijalla olisi oikeus työttömyysetuuteen opintojen estämättä, jos opinnot kestävät enintään kuusi kuukautta ja antavat ammatillisia valmiuksia tai tukevat yritystoimintaa. Opiskelun ajalta maksettaisiin työttömyysetuutta työttömyyden perusteella, toisin sanoen ilman korotuksia ja kulukorvausta.

Luonnoksen mukaan muutoksen tavoitteena on tukea ja sujuvoittaa työttömien mahdollisuuksia parantaa opiskelemalla työllistymisen ja yritystoiminnan aloittamisen edellytyksiä. Samalla muutos tukee osaavan työvoiman saatavuutta ja uuden yritystoiminnan syntymistä.

Luonnoksen mukaan esitetyn muutoksen tarkoituksena ei ole, että työttömyysetuudesta muodostuisi opintotukea korvaava etuusjärjestelmä. Esityksen tarkoituksena ei ole myöskään muuttaa sitä, millaista koulutusta työ- ja elinkeinohallinto hankkii työvoimakoulutuksena tai lyhytkestoisia opintoja lukuun ottamatta millaisin edellytyksin työnhakijan omaehtoista opiskelua tuetaan työttömyysetuudella. Esimerkiksi pitkäkestoista opiskelua tuettaisiin edelleen nykyistä vastaavasti opintuella tai työttömyysetuudella.



Esityksen mukaan malliin liittyä vaikeasti ennakoitavia vaikutuksia. Opintojen aikaisen työttömyysturvaoikeuden takia työttömyysturvajärjestelmän piiriin hakeutuvien henkilöiden määrästä tai muutoksen vaikutuksesta työttömyysjaksojen pituuteen ei ole mahdollista esittää edes suuntaa antavia arvioita. Nykyisin noin 35 prosentilla työttömistä työnhakijoista on työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmään merkitty koulutustarve. Esi-
tetty muutos koskee kuitenkin vain lyhytkestoisia opintokokonaisuuksia ja opintojen aloittaminen riippuu myös muista tekijöistä kuin koulutuksen aikaisesta etuudesta. Arvioidut menolisäykset kohdistuisivat lähes täysimääräisesti valtiolle. Työttömyyskassojen menojen on arvioitu lisääntyvän arviolta noin 150 000 eurolla vuodessa.

Luonnoksen mukaan työ- ja elinkeinotoimisto antaisi työttömyysetuuden maksajalle tätä sitovan työvoimapolitiittisen lausunnon siitä, onko työnhakijalla oikeus työttömyysetuuteen opintojen estämättä. Lausunnossa otettaisiin tarvittaessa kantaa myös esitetyn työttömyysturvaoikeuden ensisijaisuuteen julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa tarkoitettuun työnhakijan omaehtoisen opiskelun tukemiseen nähden.

Finanssivalvonnan käsityksen mukaan muutoksen tavoitteet ovat sinänsä kannatettavia, mutta johtanevat järjestelmän monimutkaistumiseen. Työttömyysturvalakiin esitetyt muutokset koskevat työvoimapolitiittisia asioita, joiden osalta työttömyyskassalla ei ole itsenäistä päätösvaltaa. Esi-
tetty muutos lisännee kuitenkin työttömyyskassoissa annettavien päätösten määriä ja sitä kautta myös hallinnollista työtä. Muutoksilla ei kuitenkaan voitane arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia työttömyyskassojen toimintaan, kun päätökset annetaan sitovan työvoimapolitiittisen lausunnon perusteella.

FINANSSIVALVONTA

Kaisa Forsström
osastopäällikkö

Satu Luojola
lakimies